

Vergaderjaar 2024–2025

22 026

Nederlands deel van een hogesnelheidsspoorverbinding Amsterdam–Brussel–Parijs en Utrecht–Arnhem–Duitse grens

Nr. 525

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 maart 2025

De afgelopen periode is de Kamer meermaals geïnformeerd over de snelheidsbeperkingen op de HSL-Zuid en de herstelmaatregelen van de betonschade.¹ Met deze brief wordt een nieuwe stand van zaken gegeven en wordt invulling gegeven aan de toezeggingen aan het lid Van Dijk (NSC) tijdens het Commissiedebat Spoor d.d. 15 januari 2025 (Kamerstuk 29 984, nr. 1229) en aan het lid De Hoop (GL/PvdA) tijdens het Tweeminutendebat spoor d.d. 23 januari 2025 om de Kamer te informeren over de stand van zaken met betrekking tot de Hogesnelheidslijn-Zuid (hierna HSL-Zuid).

Stap 1. Herstel betonschade

Sinds 9 december 2024 is de snelheidsbeperking op het traject tussen Hoofddorp en Tunnel Groene Hart teruggebracht van 80km/u naar 120km/u. Deze snelheidsverhoging is mogelijk omdat de betonschade aan de HSL-Zuid door ProRail en Infrasppeed grotendeels is hersteld. Ook hebben ProRail en Infrasppeed extra maatregelen genomen waardoor de stabiliteit van de viaducten is verbeterd en worden de viaducten continu gemonitord. Dit maakt dat voor de dienstregeling van 2025, die op 16 december 2024 in werking is getreden, de aangepaste snelheidsbeperking van 120 km/u is gehanteerd.

Stap 2. Herstelmaatregelen constructie van viaducten

Met het hierboven beschreven herstel van de betonschade zijn helaas niet alle problemen opgelost. Er zijn constructiefouten geconstateerd in tien viaducten op de HSL-Zuid tussen Hoofddorp en Tunnel Groene Hart. ProRail geeft aan dat het herstel van deze viaducten complex is vanwege

¹ Kamerstuk 32 404, nr. 124, Kamerstuk 29 984, nr. 1215, Kamerstuk 36 600 A, nr. 4, Aanhangsel Handelingen II 2023/24, nr. 2333

het intensieve gebruik van de HSL en de omvangrijke onderzoeken die voorafgaand aan de herstelwerkzaamheden uitgevoerd moeten worden om passende herstelmaatregelen te bepalen.

Herstel viaduct Zuidweg bij Rijpwetering

Eén van de tien viaducten waarbij constructiefouten zijn geconstateerd, ligt bij Rijpwetering. Voor het herstel van dit viaduct, viaduct Zuidweg, heeft ProRail het afgelopen jaar gewerkt aan een passend ontwerp. Naast het herstel van constructiefouten wordt op deze locatie ook een deel van het viaduct gerenoveerd vanwege schades door grondverplaatsingen (zettingen). Voor de werkzaamheden aan het viaduct Zuidweg verwacht ProRail voor de zomer een definitieve planning te kunnen delen. Het huidige beeld is dat de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd in de loop van 2027.

Herstel overige negen viaducten cluster Hollandse Meren

Voor het herstel van de overige negen viaducten heeft ProRail, conform de MIRT-systematiek, een projectplan en een subsidieaanvraag ingediend voor de verkenningsfase en de start van de planning- en studiefase. Op dit moment is ProRail bezig met de marktconsultatie voor de uitwerking en realisatie van een oplossing voor de negen viaducten. Afhankelijk van de uitkomsten daarvan verwacht ProRail in 2026 de planning hiervoor gereed te hebben. Dit heeft onder andere te maken met de complexiteit van het werk, de benodigde externe expertise en de hoge veiligheidseisen aan het eindproduct.

Tot slot

De overlast die de gebreken op de HSL-Zuid veroorzaken is erg vervelend, zowel voor (internationale) treinreizigers, als ook voor vervoerders die diensten over dit traject aanbieden. Met het verhogen van de snelheid naar 120 km/u op het traject tussen Hoofddorp en Tunnel Groene Hart is er voor de reiziger een betekenisvolle stap gezet. Het herstel naar 300 km/u is zeer complex en gaat langer duren dan eerder voorzien. Omdat er veel technische vraagstukken bij komen kijken heb ik me laten informeren door de experts van ProRail. Zij zijn graag bereid ook u in meer detail hierover te informeren in een technische briefing. Het herstel van de viaducten heeft de volle aandacht van het Ministerie van IenW, ProRail en Infrasppeed. Het gezamenlijk doel is om snelheidsbeperkingen niet langer dan voor de veiligheid noodzakelijk van kracht te laten zijn.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
Ch.A. Jansen